

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[То говоримо з ними чи ні? Медійники та лідери думок – про спілкування з росіянами. – Юлія Лавришин](#)

[Бракує цифрових архівів. Грозовська, Хоменко і Уривський в УП.Чат на Книжковому Арсеналі . – Анастасія Большакова](#)

[Дайджест культурних подій \(з 3 до 9 червня\). – Софія Богуславець](#)

[Василь Шкляр пояснив, чому досі не отримав присуджену в 2011 році Шевченківську премію. – OBOZ.UA](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[МКІП презентувало Стратегію розвитку медіаграмотності до 2026 року. – Юлія Поліковська](#)

[російський державний «Правфонд» фінансує пропагандистські сайти у 48 країнах світу, – Guardian. – Роман Мельник](#)

[Десять років пропаганди. Як росіяни захоплювали донецькі медіа. – Ірина Семенюта](#)

Медіа

[З початку 2022 року держава витратила на фінансування «Укрінформу» майже пів мільярда гривень. – Ольга Чорна](#)

Мовні питання

[Кінотеатрам можуть відшкодувати кошти за показ фільмів англійською: прийняли поправку до мовного законопроекту. – Ропасва Жанна](#)

Креативні індустрії

[Українці увійшли у топ-20 на найбільшій світовій олімпіаді креативності. – Микола Потика](#)

Благодійність. Меценатство

[51 виконавець та три сцени: фестиваль Faine Misto оголосив повний лайнап. – Марічка Максимець](#)

[«Не діліть на мирних і немирних»: Хливнюк розповів, які висновки зробив за час війни. – «Голос Америки»](#)

Синтез мистецтв

[Як звучить воєнний Київ: Архівні аудіоінсталяції «Уха» на DOCUDAYS. – Іван Шелехов](#)

Театр

[Івано-Франківський драмтеатр готується провести Шекспірівський фестиваль: подробиці. – Анна Семьонова](#)

[10 вистав, які варто подивитись у червні в театрах Києва. – Анна Семьонова](#)

[«Воджу всіх за руку»: що кажуть актори про мобілізацію, ТЦК та бронювання в театрах Харкова, Києва, Одеси й Херсона. – Софія Коваленко](#)

Музика

[Вона це зробила. 150 музикантів під орудою Линів виконали прем'єру Станковича на Віденському фестивалі. – Анастасія Большакова](#)

[Концерт, який неможливо повторити в іншому місці. Зустріч Брамса і Борткевича у харківському бомбосховищі. – Наталка Писанка](#)

Візуальні мистецтва

[«Художниці у війні»: погляд двічі невидимих. – Ксенія Білаш](#)

[У Києві пройде виставка Алли Ронікієр у межах місяця обізнаності про ПТСР. І це важливо](#)

[У Луцьку запрошують на фотовиставку про нескореність українців](#)

[«ПОЗА ЧАСОМ» СЕРГІЯ ПОЛЯКОВА. ДЕМОНТАЖ ЕКСПОЗИЦІЇ](#)

[Все по буквах. Автор нових вивісок у метро про шрифти України та тренди типографії. – Тетяна Капустинська](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Щоденник Docudays. Сестринство незламних і братерство уявної війни. – Дмитро Десятерик](#)

[В Україні стартує міжнародний «Чілдрен Кінофест»: чим він особливий цього річ. – Олександра Садова](#)

[Польське село в анімації, життєве болото Анатолії та зловісний Рассел Кроу. Що подивитися в кінотеатрах у червні. – Дмитро Десятерик](#)

[Комедія за повістю Кузьми Скрябіна «Я, „Побєда” і Берлін» стала доступна для перегляду онлайн](#)

[Українська стрічка «Чому я живий» вийде онлайн на Netflix](#)

[Фільм «Будинок „Слово”. Нескінчений роман» за три вікенди зібрав понад \\$12,8 мільйона. – Анна Семьонова](#)

[Смідинську громаду покажуть у документальному серіалі на Netflix](#)

[За мотивами книги «Гореадори з Васюківки» Всеволода Нестайка знімуть](#)

[фільм. – Поліна Горлач](#)

Аматорство

[Школярка з В'язівного стала переможницею всеукраїнського конкурсу малюнка](#)

Література. Книговидання

[Оголосили перелік фіналістів конкурсу «Кримський інжир» 2024](#)

[35 тисяч відвідувачів та понад 160 подій: як пройшов Книжковий Арсенал 2024? – Марічка Максимець](#)

[Книжковий Арсенал-2024: найпопулярніші книги, довгі черги й інсталяція знищених росією книг. – Поліна Горлач](#)

[Книжковий Арсенал-2024 відвідало 35 тисяч людей. Це більше, ніж минулого року. – Оксана Заблоцька](#)

[«Майстер корабля», «За Перекопом є земля», «Танці з кістками»: що найбільше купували на Книжковому Арсеналі 2024? – Марічка Максимець](#)

[Єдність сильніша за полум'я: «Фактор-Друк» буде відновлено. – Юлія Свириденко](#)

[Із 300-т видавництв України 40 – у Харкові. Відлуння атак росії на Книжковому Арсеналі](#)

Музейна справа

[Музей Голодомору доєднався до проекту з аудіоекскурсіями по всьому світу](#)

Охорона культурної спадщини

[У Львові відзначатимуть Всесвітні дні Ар Нуво](#)

Бібліотечна справа. Читання

[ВДНГ оголошує літній сезон читацьким. Буде купа тематичних виставок та зустрічі з письменниками](#)

Підтримка України у світі

[Авторка роману «Залізна вдова» Сіжань Чжао, переклад якого видавав Vivat, закликала донатити на підтримку України](#)

[«Воля», «незалежність», «дякую»: 7 історій іноземців, які вчать українську. – Наталя Корніснко](#)

[У литовському Сеймі погодили безстрокову заборону на трансляцію російських і білоруських каналів. – Роман Мельник](#)

Загальні питання

То говоримо з ними чи ні? Медійники та лідери думок – про спілкування з росіянами. – Юлія Лавришин

З початку повномасштабної війни лідери думок, політики, письменники, медійники дискутують, чи варто українцям брати участь у публічних заходах із так званими хорошими росіянами, тобто російськими «опозиціонерами», публічними інтелектуалами, письменниками, російськими журналістами, які зараз перебувають за кордоном. Наприклад, у грудні 2022 року очільниця ІМІ О. Романюк відмовилася від міжнародної премії імені Йоганна Філіпа Пальма за свободу слова і друку через те, що її мали вручати й російському журналісту О. Венедіктову. Деякі люди привітали її рішення – це можна побачити в коментарях під її повідомленням у фейсбуці. У травні 2023 року українські поетки О. Гусейнова й А. Грувер відмовилися від участі в естонському фестивалі Prima Vista, адже частину його програми було присвячено російській культурі і в ній мали взяти участь вихідці з росії, зокрема письменниця Л. Горалік. Невдовзі стався ще один подібний випадок – українські письменники А. Чапай, А. Чех та режисерка І. Цілик відмовилися відвідати нью-йоркський літературний фестиваль World Voices Festival, оскільки в ньому мали брати участь М. Гессен, небінарна людина російського походження, яка живуть в Америці (Гессен просить використовувати до себе займенник «вони») і які поширювали співзвучні кремлівській пропаганді наративи. Гессен назвали Чапая, Чеха й Цілик жорстокими до росіян. А згодом Гессен взяли участь у спільному заході з українським письменником А. Курковим – і за це Куркова дехто засудив. Натомість письменник Ю. Андрухович, якого теж критикували за те, що він брав участь у публічній дискусії про війну в Україні з росіянином М. Шишкіним, назвав свої п'ять критеріїв «хороших росіян», із якими він погодиться на діалог. «І серед цих критеріїв дуже важливий для мене той, що людина не змінилася після 24 лютого 22-го року, а протягом попередніх довгих років демонструвала свою позицію проти кремля, проти імперії, проти путіна та послідовно її дотримувалася. Ну, а також дуже простий прагматичний момент – це фінансова підтримка Збройних сил України». Очільниця «Детектора медіа» Н. Лигачова висловила свої погляди стосовно публічних дискусій чи запрошення російських спікерів як експертів на українські канали. Сутність цих суперечок така. Деякі українські публічні діячі, зокрема медійники, вважають, що спільні заходи з росіянами фактично прирівнюють жертву й агресора, створюють ілюзію примирення та підживлюють російський наратив про «братні» народи, хоча росіяни продовжують вести геноцидну війну проти українців. Протилежна позиція зумовлена тим, що, мовляв, росіян треба знати, з ними треба говорити та доносити свою позицію до їхньої аудиторії. Адже відмовляючись від заходів із ними, ми втрачаємо публічні майданчики, де можна на міжнародному рівні говорити про війну проти України. Поки ця дискусія триває, багато українських теле- та ютуб-каналів постійно запрошують росіян у свої етери. Нещодавно сталися ще дві події, які активізували цю дискусію. У Львові відбувся так званий Форум російської опозиції, що розкритикував мер Львова А. Садовий попри те, що деякі його учасники – гості

24 каналу, який належить родині мера. А трохи пізніше журналіст В. Портников на каналі росіянина М. Фейгіна провів розмову з російською журналісткою Ю. Латиніною, яка хоч і називає себе опозиціонеркою, та, по суті, поширює ті самі російські імперські наративи. Власне, це і продемонструвала дискусія, і Портникову вистачило знань і впевненості, аби дати їй гідну відсіч – йому писали «браво!» навіть ті, хто раніше був проти розмов із росіянами. З огляду на актуальність теми «Детектор медіа» вирішив запитати медійників і лідерів думок, чи варто все ж українцям вступати з росіянами в діалог? Якщо так, то з ким, за яких умов і як вести ці дискусії? Відповідають О. Довженко, Д. Золотухін, Т. Микитенко, С. Мусаєва, В. Портников, Я. Соколова, О. Трибушна та Я. Юрчишин. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/227711/2024-06-03-to-govorymo-z-nymy-chy-ni-mediynyky-ta-lidery-dumok-pro-spilkuvannya-z-rosiyanamy/>

Бракує цифрових архівів. Грозовська, Хоменко і Уривський в УП.Чат на Книжковому Арсеналі . – Анастасія Большакова

Українським дієвцям культури не вистачає оцифрованих джерел для досліджень та створення власних проєктів. Крім того, проблемою є відсутність системи для поширення української культури у світі. Про це на шоу «УП. Чат» на Книжковому Арсеналі поспілкувалися театральний режисер І. Уривський, засновник гурту «МУР» О. Хоменко, галеристка та кураторка виставки «Боривітер» О. Грозовська та головна редакторка «Української правди» С. Мусаєва. «Було б круто, якби інформація була оцифрована, а не доводилося шукати її у бібліотеках. Тому що у нас у команді, наприклад, є дівчина, яка у свої 20 років проводить тижні, копирсаючись у старих книжках та паперах, потім фотографує все на айфон і далі вже переносить [на цифрові носії]», – розповідає Хоменко. Хоча джерел інформації відчутно бракує, музикант погоджується, що говорити про повну відсутність цифрових архівів не варто. Адже в дослідженні окремих постатей вони є, як, наприклад архів листувань та щоденників Лесі Українки. Уривський також погодився з тим, що пошук інформації дещо ускладнено. Тим паче, що зараз пошук частіше відбувається у відкритих джерелах, ніж у бібліотеках і архівах: «Коли у гуглі вводиш „обрядовість”, то навіть зараз дуже багато російських сайтів вискакує й це прикро. Це все технічні й фінансові можливості, завдяки яким закривається [реалізується] класна ідея». Грозовська розповіла, що зараз бракує системи для формування образу України перед світом. За її словами, творчий вибух з часом ставатиме все більшим, проте серед українців немає жодних механізмів, щоб поширювати інформацію про себе. «Нам важливо розказати світу власну історію, бо, безперечно, Україна – синонім сміливості. Та про нас досі дуже мало знають, окрім яскравих та точкових речей. Нещодавно усвідомила, що росіяни використовують музейні фонди як склад боєприпасів. Музеї – це зброя. Піотровський, директор Ермітажу каже, що „наші виставки – це спецоперація”, тож це дуже складна система – продовжувати інформаційну війну», – додала Грозовська. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/doslidzhennya-ukrajinskoji-kulturi-chogo-brakuye-mitcyam-301897/>

Дайджест культурних подій (з 3 до 9 червня). – Софія Богуславець

Анонс культурно-мистецьких подій у різних містах України.
Докладніше:

<https://sensormedia.com.ua/event/dajdzhest-kulturnyh-podij-z-3-do-9-cherwnya/>

Василь Шкляр пояснив, чому досі не отримав присуджену в 2011 році Шевченківську премію. – ОБОЗ.UA

Український письменник В. Шкляр у 2011 році опинився серед лауреатів Шевченківської премії. Утім тоді він відмовився отримувати почесну нагороду, попросивши перенести нагородження «на той час, коли при владі в Україні не буде українофоба Д. Табачника». Однак Шкляр досі не отримав премію. Жоден з президентів після 2014 року не підписав відповідний указ. Докладніше:

<https://espresso.tv/kultura-vasil-shklyar-poyasniv-chomu-dosi-ne-otrimav-prisudzhenu-v-2011-rotsi-shevchenkivsku-premiyu>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

МКІП презентувало Стратегію розвитку медіаграмотності до 2026 року. – Юлія Поліковська

3 червня відбулася презентація «Стратегії розвитку медіаграмотності до 2026 року» від МКІП. Т.в.о. міністра культури та інформаційної політики Р. Карандєєв зазначив, що для розвитку у різних вікових груп навичок медіаграмотності та критичного мислення у реалізації стратегії МКІП та його проект «Фільтр» тісно співпрацюватимуть із Міністерством освіти та науки України. «Фільтр» координуватиме зусилля представників влади, відповідальних за реалізацію стратегії, громадських організацій, медіа та міжнародних партнерів. Карандєєв додав, що окрім розвитку стійкості українського суспільства до дезінформації, що є головною метою стратегії, у ній передбачено низку заходів щодо поширення «пропагандистського в доброму розумінні цього слова» аудіовізуального контенту. Заступник міністра культури та інформаційної політики України з європейської інтеграції Т. Шевченко акцентував на тому, що Стратегія розвитку медіаграмотності в Україні синхронізована із політикою ЄС у цьому напрямку. За його словами, медіаграмотність є одним з невід'ємних компонентів Аудіовізуальної директиви ЄС. Україна, орієнтуючись на європейський досвід, внесла компонент медіаграмотності до закону «Про медіа». Заступник міністра розповів, що минулого тижня в ОБСЄ обговорювали хід імплементації програм з медіаграмотності та протидії дезінформації в Європі, та Україну ставили у приклад багатьом країнам у цьому аспекті. «У нас торік просів рейтинг медіаграмотності, як на мене, це – питання до вимірювання. Ми очікуємо на європейський рейтинг, і я майже впевнений, що там побачимо зростання», – сказав Шевченко, й уточнив, що до минулого року наша країна встигла просунути з четвертої до третьої категорії за рівнем медіаграмотності. У своїй

презентації Шевченко представив чотири цілі реалізації Стратегії медіаграмотності. Це: системна координація розвитку медіаграмотності в Україні, яка забезпечує комплексний підхід та залучення всіх зацікавлених сторін (цю роль покладають на національний проєкт з медіаграмотності МКІП «Фільтр»); українське суспільство стійке до дезінформаційних впливів; посилення відповідального ставлення медіа, лідерів думок до створення медіаконтенту, їхнє сприяння розвитку медіаграмотності; медіаграмотність сприймається як компетентність, що розвивається упродовж всього життя. Він повідомив, що наприкінці червня або на початку липня відбудеться координаційна зустріч, до участі в якій запросять провідні інституції та організації з розвитку медіаграмотності та медіа для напрацювання заходів для реалізації Стратегії. Зокрема говоритимуть про формати проведення Тижня медіаграмотності, який має відбутися восени. Директорка департаменту інформаційної політики та інформаційної безпеки МКІП Г. Красноступ перелічила виклики, які враховуватимуть, реалізуючи Стратегію медіаграмотності: поява нових загроз та інструментів впливу з боку росії; недостатня кількість сталих ініціатив та програм медіаграмотності, що ускладнює забезпечення поширення необхідних компетентностей серед усіх аудиторій; психоемоційний стан суспільства; недостатня кількість регулярних якісних досліджень рівня медіаграмотності суспільства; генеративний штучний інтелект; низьке охоплення медіаграмотними ініціативами людей старшого віку. Вона зазначила, що у МКІП відстежують та детально аналізують дослідження щодо медіаспоживання, які проводять громадські організації, також враховують Європейський індекс медіаграмотності. Надалі ж очікується розширення спектру таких досліджень. За її словами, співпраця МКІП та МОН для розвитку медіаграмотності вже дозволила створити відповідний стандарт для середньої освіти, він буде розроблятися і для вищої освіти. Що ж до недостатньої залученості медіа до проєктів медіаграмотності, Красноступ зазначила: «У нас у цьому є дуже добрий партнер – Національна рада з питань телебачення та радіомовлення. Ми уже обговорювали механізми залучення медіа до покращення медіаграмотності і підвищення критичного мислення населення, дійшли згоди, та будемо це реалізовувати». Докладніше:

<https://ms.detector.media/internet/post/35111/2024-06-03-mkip-prezentuvalo-strategiyu-rozvytku-mediagramotnosti-do-2026-roku/>

російський державний «Правфонд» фінансує пропагандистські сайти у 48 країнах світу, – Guardian. – Роман Мельник

російський державний фонд правового захисту «Правфонд» витратив мільйони євро на пропаганду у 48 країнах Європи та світу, пише британська The Guardian з посиланням на витік внутрішніх документів фонду. Понад 40 документів «Правфонду» отримав данський суспільний мовник DR від джерела в європейській розвідці та надав їх консорціуму європейських журналістів, включаючи Guardian. російський державний «Фонд підтримки та захисту прав співвітчизників, які проживають за кордоном» («Правфонд») офіційно призначено для фінансування правової допомоги росіянам за кордоном. Проте

його внутрішні документи свідчать про те, що фонд фінансує пропагандистські вебсайти, орієнтовані на європейців. Зокрема «Правфонд» витратив сотні тисяч євро на підтримку кількох сайтів, які мали на меті боротися з «русофобією» і сприяти «захисту російської мови» в Європі. Він також спрямовував гроші на низку «маргінальних видань» по всій Європі. «Правфонд» ще фінансував діяльність golos.eu – інтернет-порталу, який здебільшого критикує українську владу, зокрема президента В. Зеленського. Крім того, документи підтверджують, що фонд призначив керівниками своїх операцій в європейських країнах низку колишніх співробітників спецслужб. Так, курує діяльність «Правфонду» в країнах Північної Європи та Балтії агент служби зовнішньої розвідки росії (сзр) В. Поздоровкін, а куратором з питань Близького Сходу, Молдови та Придністров'я є теж агент сзр А. Сорокін. Керівником Інституту російської діаспори, який в офіційних документах вказаний як «виконавець проекту» «Правфонду», є С. Пантелеєв, який потрапив під санкції країн ЄС як співробітник підрозділу російської військової розвідки, що спеціалізується на операціях психологічної війни. Видання пише, що відкриті дані також свідчать про те, що місцеві партнери «Правфонду» отримали мільйонні державні субсидії від низки європейських держав, де фонд має місцеві відділення. «Це викликає питання про використання державних коштів і проблеми національної безпеки за кілька днів до виборів до Європейського парламенту», – йдеться в публікації. Ще у 2020 році, як пише Guardian, спецслужби Естонії назвали «Правфонд» «псевдоправовою системою захисту», яка «насправді є фондом операцій впливу», і заявили, що фсб використовує групи для вербування агентів за кордоном, зокрема серед прихильників окупації Криму. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/227712/2024-06-03-rosiyskyy-derzhavnyy-pravfond-finansuie-propagandystski-sayty-u-48-krainakh-svitu-guardian/>

Десять років пропаганди. Як росіяни захоплювали донецькі медіа. – Ірина Семенюта

«Детектор медіа» продовжує спецпроект про медійників, які за власним вибором, без примусу, стали поширювати російську пропаганду на тимчасово окупованих територіях. Вже опубліковано тексти про медійників Херсонщини, Донеччини та Запорізької області, які стали колаборантами під час повномасштабного вторгнення. Цей текст про тих, з кого починалася російська пропаганда на Донбасі у 2014 році. Докладніше:

<https://ms.detector.media/media-i-vlada/post/35117/2024-06-04-desyat-rokiv-propagandy-yak-rosiyany-zakhoplyuvaly-donetski-media/>

Медіа

З початку 2022 року держава витратила на фінансування «Укрінформу» майже пів мільярда гривень. – Ольга Чорна

З початку широкомасштабного вторгнення – протягом майже двох з половиною років – Українське національне інформаційне агентство «Укрінформ» отримало з державного бюджету 489 596 700 грн, повідомив генеральний директор «Укрінформу» С. Череватий у відповідь на запит. Майже

дві третини виділеної на діяльність «Укрінформу» суми (318 604 900 грн), згідно з отриманими даними, були спрямовані на оплату праці працівникам агентства. Загальна кількість працівників агентства наразі становить 354 особи. У 2022 році в «Укрінформі» працювало 328 співробітників, у 2023-му – 339. Аналіз даних про виплати керівникам «Укрінформу» та їхнім заступникам свідчить про те, що торік, після призначення на посаду гендиректора агентства О. Мацуки, нараховання премій йому та його заступникам відбувалися в однаковій пропорції до посадових окладів. У листопаді 2023 року гендиректору й усім його заступникам була нарахована премія в розмірі 90% від посадових окладів, у грудні 2023-го – у розмірі 170% від окладів. Таким чином, у листопаді 2023 року розмір заробітної плати Мацуки разом з премією склав 57 346,10 грн, у грудні – 165 210 грн. Однак з початку 2024 року спостерігається значна різниця в розмірі премій, які нараховувалися Мацуці та його заступнику Є. Сігарьову з одного боку, та всім іншим заступникам гендиректора «Укрінформу» – з іншого. Так, у січні, лютому, березні та квітні 2024 року тодішній генеральний директор агентства Мацука отримував 287% премії від посадового окладу. Заступник генерального директора «Укрінформу» Єгор Сігарьов протягом перших п'яти місяців 2024 року також отримував премію в розмірі 287% від посадового окладу. Водночас іншим заступницям генерального директора – І. Чередниченко, М. Сингаївській та О. Носковій – премії у цей період нараховувалися у розмірі 40% від посадового окладу. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/227739/2024-06-03-z-pochatku-2022-roku-derzhava-vytratyla-na-finansuvannya-ukrinformu-mayzhe-piv-milyarda-gryven/>

Мовні питання

Кінотеатрам можуть відшкодувати кошти за показ фільмів англійською: прийняли поправку до мовного законопроекту. – Ропасєва Жанна

Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики прийняв поправку до законопроекту № 9432 про застосування англійської в Україні про відшкодування показів фільмів англійською у кінотеатрах з держбюджету. Наразі поправку мають проголосувати депутати. «Прямої загрози дублюванню ця поправка не несе, а кількість сеансів, на яких фільми демонструються не українською мовою, відповідно до закону про державну мову не може бути вищою за 10% на місяць. Але все одно ця норма є абсурдною і шкідливою», – наголосив народний депутат В. В'ятрович. Докладніше:

<https://bit.ua/2024/06/kinoteatram-mozhut-vidshkodovuvaty-koshty-za-pokaz-filmiv-anglijskoyu-prijnyaly-popravku-do-movnogo-zakonoprojektu/>

Креативні індустрії

Українці увійшли у топ-20 на найбільшій світовій олімпіаді креативності. – Микола Потика

Українська команда «Storm» взяла участь у найбільшій у світі олімпіаді креативності Destination Imagination і посіла 17 місце. Чемпіонат проходив наприкінці травня в Канзас-Сіті, штат Міссурі, США. У змаганнях брали участь

понад 650 команд із різних куточків світу. Олімпіаду з розвитку креативності дітей та молоді проводять уже 42 роки. Тут учні працюють над розв'язанням STEAM-завдань, які допомагають їм краще розуміти проблеми, ставити правильні запитання, знаходити рішення та вчитися на помилках. Українські школярі пройшли кілька етапів на конкурсі. Основний виступ відбувся у вигляді театралізованої постановки перед глядачами та експертами, де команда розповіла про розв'язання проблеми з ментальним здоров'ям українців під час війни за допомогою анімалотерапії. Також українці впоралися з додатковим завданням, у рамках якого мали швидко знайти нестандартну відповідь на поставлене завдання. Цього року юні винахідники обрали гасло «Ukrainians are born to be ready». Таким чином вони вкотре нагадали світові про Україну. Докладніше:

<https://socportal.info/ua/news/ukraintci-uviiishli-u-top-20-na-naibilshii-svitovii-olimpiadi-kreativnosti/>

Благодійність. Меценатство

51 виконавець та три сцени: фестиваль Faine Misto оголосив повний лайнап. – Марічка Максимець

2–4 серпня у Львові відбудеться благодійний фестиваль Faine Misto 2024. Цьогоріч він проходить на території !FESTrepublic. Упродовж трьох днів на трьох сценах виступить 51 виконавець, серед хедлайнерів – гурт «Жадан і Собаки», «Курган & Agregat», O.Torvald, Vivienne Mort та ін. Окрім концертів у програмі фестивалю на сцені «Амфітеатр» виступить команда професійних коміків «Довгі Бурхливі Оплески», київський «Театр Голоси» із волонтерським проектом «Azovstal. Голоси», альтернативний незалежний театр «Нафта» з Харкова. Головна мета цьогорічної події – зібрати кошти для забезпечення потреб бригади НГУ «Азов», з якою команда «Файного Міста» співпрацює від початку повномасштабного вторгнення. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/news/faine-misto-2024/>

«Не діліть на мирних і немирних»: Хливнюк розповів, які висновки зробив за час війни. – «Голос Америки»

Український музикант А. Хливнюк, який з лютого 2022 року долучився до війська, нині з гуртом «Бумбокс» перебуває у благодійному турі Північною Америкою. Вони збирають кошти на потреби українських військових. В інтерв'ю Хливнюк розповідає про специфіку своєї служби, зауважує, що люди мають викривлене сприйняття воєнних дій, а також закликав не ділити людей на мирних і немирних. Докладніше:

<https://espresso.tv/kultura-ne-dilit-na-mirnikh-i-nemirnikh-khlivnyuk-rozpoviv-yaki-visnovki-zrobiv-za-chas-viyni>

Синтез мистецтв

Як звучить воєнний Київ: Архівні аудіоінсталяції «Уха» на DOCUDAYS.
– Іван Шелехов

31 травня агенція «Ухо» презентувала три аудіоінсталяції на DOCUDAYS, міжнародному фестивалі документального кіно про права людини. Роботи, об'єднані назвою «Слухаючи відсутність: звукові архіви (не)спорожніх кімнат», експонуються у рамках міждисциплінарної програми DOCU/СИНТЕЗ. Усі три інсталяції знаходяться в Будинку кіно, традиційному майданчику фестивалю. Докладніше:

<https://artslooker.com/yak-zvuchit-voennij-kii-arhivni-audioinstalyatcii-uha-na-docudays/>

Театр

Івано-Франківський драмтеатр готується провести Шекспірівський фестиваль: подробиці. – Анна Семьонова

Івано-Франківський національний академічний драматичний театр ім. Івана Франка готується прийняти Український шекспірівський фестиваль. За підтримки партнерів його проводитимуть 17–23 червня. Окрім українців, привезуть свої театральні постановки за В. Шекспіром актори з Польщі, Молдови, Італії. Докладніше:

<https://shotam.info/ivano-frankivsky-dramteatr-hotuietsia-provesty-shekspirivsky-festyval-podrobytsi/>

10 вистав, які варто подивитись у червні в театрах Києва. – Анна Семьонова

Це: «Украдене щастя», «Ти мене чуєш?..», «Легенди Києва» та ін. Докладніше:

<https://shotam.info/10-vystav-iaki-varto-podyvytys-u-chervni-v-teatrakh-kyieva/>

«Воджу всіх за руку»: що кажуть актори про мобілізацію, ТЦК та бронювання в театрах Харкова, Києва, Одеси й Херсона. – Софія Коваленко

Наприкінці травня до Чернігівського драмтеатру надійшов лист з Територіального центру комплектування та соціальної підтримки (ТЦК та СП) про виклик туди 34 військовозобов'язаних працівників театру, зокрема акторів та технічного персоналу. Як повідомляло «Суспільне Чернігів», після відвідин ТЦК та СП деяких працівників відправили на військові навчання. За словами художнього керівника театру А. Бакірова, драмтеатр не отримав статусу критично важливого підприємства для регіону, хоча запит на це з відповідними документами робили. Тож, у театрі не мали можливості бронювати своїх співробітників. Авторка збрала кілька історій про досвід бронювання та взаємодії з ТЦК працівників театрів Харкова, Києва, Одеси й Херсону; про те, які театри й скільки своїх співробітників можуть бронювати та з якими проблемами стикаються. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/759819-vodzu-za-vsih-ruku-so-kazut-aktori-pro-mobilizaciu-tck-ta-bronuvanna-v-teatrakh-harkova-kyieva-odesi-j-hersona/>

Музика

Вона це зробила. 150 музикантів під орудою Лінів виконали прем'єру Станковича на Віденському фестивалі. – Анастасія Большакова

2 червня на запрошення австрійського фестивалю Wiener Festwochen та Wiener Konzerthaus у Відні відбувся концерт за участі понад 150 українських виконавців. На сцені виступили музиканти під керівництвом диригентки О. Лінів. Це Kyiv Symphony Orchestra та Молодіжний симфонічний оркестр України разом з Національною хоровою капелюю «Думка» та провідними солістами – А. Мурзою (скрипка), О. Шульцом (тенор), В. Шевченком (бас-баритон), Ф. Кельцом (читець). У залі Віденського Концертхаузу прозвучав Кадиш-Реквієм «Бабин Яр» українського композитора Є. Станковича. Лінів доповнила програму твором, який було написано спеціально на її замовлення для цього концерту. Він є своєрідною рефлексією на сучасні події в Україні, яка проводить паралель із геноцидом українського народу росією та водночас підкреслює українсько-австрійські історичні перетини. «Фугу смерті» для скрипки, голосу й оркестру композитора Є. Оркіна, учня Є. Станковича, написано за мотивом однойменного вірша П. Целана про винищення євреїв нацистами. До сьогодні це наймасштабніша українська подія з виконання класичної музики за кордоном: з найбільшою кількістю виконавців, повністю українською програмою, на одному з найвідоміших класичних фестивалів світу. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/na-sceni-vidnya-vpershe-prozvuchav-kadish-rekviyem-babin-yar-301896/>

Концерт, який неможливо повторити в іншому місці. Зустріч Брамса і Борткевича у харківському бомбосховищі. – Наталка Писанка

31 травня у Харкові завершився KharkivMusicFest. Авторка розповідає про концерт «Нездійсненна зустріч: Брамс-Борткевич», що відбувся у його межах. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/koncert-nezdiysnenna-zustrich-brams-bortkevich-vidbuvsya-u-harkovi-301887/>

Візуальні мистецтва

«Художниці у війні»: погляд двічі невидимих. – Ксенія Білаш

Нещодавно в люблінській галереї «Лабіринт» відкрито велику виставку українських і польських мисткинь «Художниці у війні». Вона є частиною міжнародного проєкту «Secondary Archive», який досліджує та архівує жіноче мистецтво Центральної та Східної Європи. Виставка поєднала роботи 15 українських і 5 польських художниць. З української сторони її курувала А. Сегал, з польської – В. Татарчук. Ця виставка стала дослідженням специфіки жіночого погляду на війну, вираженого в мистецьких практиках, але водночас і дослідженням можливостей «Secondary Archive» як інструмента аналізу мистецтва жінок і підвищення його видимості. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2024/06/03/616327_hudozhnitsi_viyni_poglyad_dvichi.html

У Києві пройде виставка Алли Ронікієр у межах місяця обізнаності про ПТСР. І це важливо

У Музеї історії міста Києва 6–16 червня експонуватиметься виставка «Exit» української художниці польського походження А. Ронікієр. Це стане головною мистецькою подією в межах місяця обізнаності про посттравматичний стресовий розлад (ПТСР). Крім виставки, у Києві проходитимуть й інші просвітницькі та мистецькі заходи, щоб підвищити обізнаність про ПТСР у військових та цивільного населення, а також сформуванати нові правила поведінки в соціумі. Докладніше:

<https://www.platfor.ma/u-kyyevi-projde-vystavka-mystkyni-ally-ronikier-u-mezhah-misyatsya-obiznanosti-pro-ptsr/>

У Луцьку запрошують на фотовиставку про нескореність українців

6 червня у Волинському краєзнавчому музеї стартує виставка «Незламність в об'єктиві». На 84 світлинах, що складають фотовиставку, зображено різні аспекти прояву нескореності українців, зокрема, фото демонструють діяльність українських військових з різних підрозділів, рятувальників Державної служби з надзвичайних ситуацій, поліцейських Національної поліції України в Донецькій області, медиків, волонтерів, усіх, хто проявляє незламність у боротьбі з окупантами. Докладніше:

<https://lutsk.rayon.in.ua/news/711000-u-lutsku-zaproshuyut-na-fotovistavku-pro-neskorenist-ukraintsiv>

«ПОЗА ЧАСОМ» СЕРГІЯ ПОЛЯКОВА. ДЕМОНТАЖ ЕКСПОЗИЦІЇ

У приміщенні Одеського музею західного та східного мистецтва у співпраці з Музеєм сучасного мистецтва Одеси експонувалася виставка фотографа С. Полякова. Докладніше:

<https://mitec.ua/poza-chasom-sergiya-polyakova-demontazh-ekspozyciyi/>

Все по буквах. Автор нових вивісок у метро про шрифти України та тренди типографії. – Тетяна Капустинська

Б. Гдаль, український графічний і шрифтовий дизайнер, який зокрема розробляв написи для станцій метро «Площа Українських Героїв» та «Звіринецька», розповідає, як взагалі з'явилися перші українські шрифти та що можна ними вважати, хто боровся за збереження національних типографічних традицій, чим замінити вже поповні Comic Sans і Times New Roman та чому й у цій сфері треба відмовлятися від російського та переходити на локальне. Докладніше:

<https://www.platfor.ma/topic/dyzajner-liter-metro-ploshha-ukrayinskyh-geroyiv-pro-nashi-shryfty-ta-tendentsiyi-v-typografiyi/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Щоденник Docudays. Сестринство незламних і братерство уявної війни. – Дмитро Десятерик

У Києві триває ХХІ Міжнародний фестиваль документального кіно про права людини Docudays UA. Організаторам вдалося скласти масштабну

програму, попри перепони й біди, спричинені війною: всього можна подивитися 62 картини з 34 країн світу. У програмі – 19 українських стрічок: 10 національних прем'єр і 9 світових. Також заплановано мистецькі інсталяції та актуальні дискусії. Docudays UA зібрав понад 150 учасників і учасниць, із яких 25 – гості з-за кордону. Гасло 21-го Docudays UA – «10 років триденної війни, яка триває три сторіччя» – за тему рефлексії має історичну пам'ять. Докладніше:

<https://detector.media/kritika/article/227714/2024-06-03-shchodennyk-docudays-sestrynstvo-nezlamnykh-i-braterstvo-uyavnoi-viyny/>

В Україні стартує міжнародний «Чілдрен Кінофест»: чим він особливий цього річ. – Олександра Садова

7–16 червня в Україні проходитиме XI «Чілдрен Кінофест». Він відбудеться у гібридному форматі: одну частину програми буде показано у кінотеатрах 11 міст України, іншу – онлайн. Кілька фільмів будуть доступні в обох форматах. Захід має декілька програм. Зокрема, міжнародну, в якій показують повнометражні фільми, мультфільми для дітей, створені дорослими. Переможця визначатимуть діти. Також є конкурс робіт, які створили українські діти. Це короткометражні мультики та фільми до 8 хвилин. Є 13 картин, які оцінюватиме професійне журі та визначатиме переможця. Приз – 20 тисяч гривень. Докладніше:

https://kino.24tv.ua/children-kinofest-startuye-7-cherhvnya-chim-vin-osobliviy-2024_n2568494

Польське село в анімації, життєве болото Анатолії та зловісний Рассел Кроу. Що подивитися в кінотеатрах у червні. – Дмитро Десятерик

Це фестивалі Docudays UA, Чілдрен Кінофест, Миколайчук Open, а також низка прем'єр зарубіжних фільмів (і повна відсутність українських кінотеатральних прем'єр). Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/227730/2024-06-03-polske-selo-v-animatsii-zhyttieve-boloto-anatolii-ta-zlovisnyy-rassel-krou-shcho-podyvytysya-v-kinoteatrakh-u-chervni/>

Комедія за повістю Кузьми Скрябіна «Я, „Побєда” і Берлін» стала доступна для перегляду онлайн

Український фільм режисерки О. Ряшиної «Я, „Побєда” і Берлін» за однойменною книжкою А. Кузьменка 1 червня з'явився на платформі MEGOGO. Докладніше:

<https://espreso.tv/kino-komediya-za-povistyuu-kuzmi-skryabina-ya-pobeda-i-berlin-stala-dostupna-dlya-pereglyadu-onlayn>

Українська стрічка «Чому я живий» вийде онлайн на Netflix

Епічна сага В. Новака «Чому я живий» – про події, які розгорталися в Україні напередодні та під час нацистської окупації у ХХ столітті, з'явиться онлайн на Netflix 5 червня. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/chomu-ia-zhyvyi-onlain-na-netflix/>

Фільм «Будинок „Слово”. Нескінчений роман» за три вікенди зібрав

понад €12,8 мільйона. – Анна Семьонова

Касові збори художнього фільму режисера Т. Томенка за три тижні прокату склали 12 808 294 грн. Стрічку в кінотеатрах переглянули 83 тисячі глядачів, прокат триває. Докладніше:

<https://shotam.info/film-budynok-slovo-neskinchenyy-roman-za-try-vikendy-zibrav-ponad-12-8-milyona/>

Смідинську громаду покажуть у документальному серіалі на Netflix

У Смідинській громаді працювала команда кінокомпанії «Прайм Сторі Пікчерс», яка знімає 25-ти серійний документальний серіал «Велике Коло. Україна» спільно з MEGOGO. Перша частина проєкту вже вийшла на MEGOGO, 1+1, Netflix. Мета: зробити документальне дослідження усієї України (кожного регіону) в момент історичної битви за життя; задокументувати важливий етап становлення нації та допомогти українцям подолати складний період життя; показати приклади людей, які здійснили свою мрію і досягли успіху незважаючи на війну; познайомити глядачів із прикладами того, як деякі українці змогли свій відчай перетворити на рушійну силу; нагадати про велич і красу наших земель. Автор та ведучий – А. Сурін. Докладніше:

<https://vyzhivka.rayon.in.ua/news/711191-smidinsku-gromadu-pokazhut-u-dokumentalnomu-seriali-na-netflix>

За мотивами книги «Тореадори з Васюківки» Всеволода Нестайка знімуть фільм. – Поліна Горlach

Українські режисери Р. Краснощок та А. Чистяков отримали права на екранізацію однієї з найвідоміших українських дитячих книг – «Тореадори з Васюківки» В. Нестайка. Продюсеркою майбутньої стрічки стане В. Степанчук, відома роботою над такими фільмами, як «Мої думки тихі», «Як там Катя» та «Спадок брехні». Деталей щодо знімальної команди та касту поки не розголошують. Докладніше:

<https://susplne.media/culture/760411-za-motivami-knigi-toreadori-z-vasukivki-vsevoloda-nestajka-znimut-film/>

Аматорство

Школярка з В'язівного стала переможницею всеукраїнського конкурсу малюнка

Ученицю гімназії у селі В'язівне (Волинська обл.) А. Бурько визнано переможницею всеукраїнського конкурсу «Змагаймося за нове життя» в номінації «Малюнок». Докладніше:

<https://lyubeshiv.rayon.in.ua/news/711091-shkolyarka-z-vyazivnogo-stala-peremozhnitseyu-vseukrainskogo-konkursu-malyunka>

Література. Книговидання

Оголосили перелік фіналістів конкурсу «Кримський інжир» 2024

Визначено фіналістів п'ятого конкурсу «Кримський інжир / Qırım incirgi», що покликаний поширювати літературу кримськотатарською та українською

мовами про Крим. Оголошення переможців та нагородження відбудеться наприкінці літа. Докладніше:

<https://chytomo.com/oholosyly-perelik-finalistiv-konkursu-krymskyj-inzhyr-2024/>

35 тисяч відвідувачів та понад 160 подій: як пройшов Книжковий Арсенал 2024? – Марічка Максимець

2 червня завершився XII Міжнародний фестиваль «Книжковий Арсенал». Цьогоріч на ньому відбулося понад 160 подій: дискусії, перформанси, вистави, а також 10 виставкових проєктів і 4 книжкові колекції, які осмислюють непрості досвіди, що стаються з українками та українцями у війні. На Книжковому Арсеналі цього року побувало 35 тисяч відвідувачів, у 2023-му на заході було 28 тисяч. Докладніше про хід та підсумки події:

<https://liroom.com.ua/news/knyzhkovyi-arsenal-pidsumky/>

Книжковий Арсенал-2024: найпопулярніші книги, довгі черги й інсталяція знищених росією книг. – Поліна Горлач

Про хід та підсумки заходу. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/759947-knizkovij-arsenal-2024-najpopularnisi-knigi-dovgi-cergi-i-instalacia-znisenih-rosieiu-knig/>

Книжковий Арсенал-2024 відвідало 35 тисяч людей. Це більше, ніж минулого року. – Оксана Заблоцька

Цього року на Книжковий Арсенал прийшло на 25% більше людей, ніж минулого – втім, найбільше відвідувачів у 2024-му наразі привабив фестиваль «Книжкова країна» на ВДНГ, до якого з 25 по 28 квітня приєдналося 68 тисяч осіб. На Telegram-каналі «Непозбувний книгочитун» також опублікували статистику інших масштабних літературних подій за останні роки: Київ Book Weekend 2023 – 6 тисяч; Київ Book Fest 2023 – 25 тисяч; «Книжковий Арсенал-2023» – 28 тисяч; «Книжковий Арсенал-2021» – 36 тисяч; «Книжковий Арсенал-2019» – 57 тисяч; «Книжковий Арсенал-2018» – 53 тисячі. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/760455-knizkovij-arsenal-2024-vidvidalo-35-tisac-ludej-ce-bilse-niz-minulogo-roku/>

«Майстер корабля», «За Перекопом є земля», «Танці з кістками»: що найбільше купували на Книжковому Арсеналі 2024? – Марічка Максимець

Авторка розповідає, які книги стали бестселерами Книжкового Арсеналу 2024. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/news/knyzhkovyi-arsenal-knyhy/>

Єдність сильніша за полум'я: «Фактор-Друк» буде відновлено. – Юлія Свириденко

Перший віцепрем'єр-міністр – міністр економіки України зауважує: «Знищення друкарні у Харкові 23 травня стало ударом для українського книговидавництва – 50 тисяч книг згоріли, індустрія втратила одну з найбільших типографій. Кожна третя книга в Україні друкувалася саме у „Фактор-Друк”. Їхні виробничі потужності сягали 50 млн книг на рік. І що

найгірше, цей удар забрав найцінніше – життя працівників типографії... росіяни намагаються стерти Харків з лиця землі. Намагаються стерти із лиця землі українців, щоденно винищуючи нашу культуру, мову та ідентичність. Знищення української книжки – те, чим ворог послідовно займається не лише в останні два роки, а в останні століття. Та коли ми говоримо про ці два роки повномасштабної війни, трагічних прикладів дуже багато... Лише на Чернігівщині росіяни повністю знищили три бібліотеки й 6 – частково зруйнували. В окупованих громадах російські військові брали літературу та документи на розпал, писали свої надписи в приміщеннях бібліотек. Свідомо винищували саме нашу книгу. Саме нашу історію. І це відбувається на всіх територіях до яких дійшов окупант чи зміг дотягнутися обстрілами. По всій країні від початку вторгнення зруйновано та пошкоджено 708 бібліотек. На Херсонщині вони викрали із бібліотеки ім. Гончара рідкісні примірники періодичних видань. Якусь частину викрадених книг вони знищують, якусь привласнюють і возять на виставки, роблять експозиції чи забирають у свої музеї, як своє культурне надбання. На місце викрадених українських книжок завозять свої – російські. Яскраві приклади відбірної пропаганди, яка має переписати історію, і увіковічнити нових „героїв” імперського загарбника. Особливо активно вони це роблять у школах, аби формувати свідомість дітей навколо своїх наративів. Це не просто злочини окремих військових російської армії. Це системна, послідовна імперська політика. За даними Центру національного спротиву, торік міністерство культури росії виділило понад \$1,5 млн на закупівлю та поширення російських книжок на окупованих територіях півдня та сходу. Для росіян важливо знищувати не лише книги, але тих людей, які надихають інших шукати у собі глибинне відчуття українства. Вони вбили, закатували В. Вакуленка. Вони вбили В. Амеліну... І. Цибух, парамедикіню, яка до вторгнення вчила дітей медіаграмотності, вчила розпізнавати російську пропаганду. А у час війни працювала над політикою пам'яті... У нас немає шляху назад. Лише боротьба за право бути українцями на своїй землі. Відновлення книговидавничої галузі – теж частина цього шляху. Бо без української книжки сьогодні, ми не матимемо українського завтра. Тому ми звернулися до доброго друга України, американського філантропа Говарда Баффета. І він щедро зголосився відновити „Фактор-Друк”. Допоможе друкарні оплатити необхідне обладнання, аби якнайшвидше відновити роботу, щоб українські діти мали доступ до підручників, а видавці могли продовжити відновити друк книг. Крім того, для видавців, друкарень доступні гранти на виробництво. Це можливість безповоротно отримати до 8 мільйонів грн, наприклад, на закупівлю обладнання. Ці кошти не потрібно повертати, потрібно лише працевлаштувати людей. Податися можна дуже просто – через портал Дія...». Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/yednist-silnisha-za-polum-ya-faktor-druk-bude-vidnovleno-301886/>

Із 300-т видавництв України 40 – у Харкові. Відлуння атак росії на Книжковому Арсеналі

Атака рф 23 травня знищила один із великих друкарських комплексів – «Фактор-Друк». Це привернуло загальну увагу до того, як російська агресія впливає на книговидавництво в Україні, що стрімко розвивалося останніми роками. Але в Українському інституті книги кажуть: так чи інакше постраждали всі видавництва, розташовані в Харкові. За даними реєстру Opendatabot, в Україні зареєстровано 479 підприємств, які спеціалізуються на книговидавництві. Інститут книги виділяє 300 таких, що видали хоча б п'ять книжок для комерційного розповсюдження і надіслали обов'язкові примірники до Книжкової палати України. З них 40 – у Харкові. «Від війни за 2 роки постраждали всі видавництва, насамперед через втрати/відтік персоналу, релокацію, деякі – через руйнування офісів, складів з продукцією, книгарень, друкарень тощо. Вважається, що фізичних руйнувань приміщень і складів налічується близько трьох десятків», – повідомили в Інституті, зазначивши, що точних даних установа не має. Також у на Харківщині (абсолютна більшість – у самому Харкові) зосереджена найбільша після Києва кількість друкарень, які можуть друкувати книги разом з іншими матеріалами. Саме книговидавництву в Харкові було присвячено одну з дискусій у рамках Книжкового Арсеналу. Наведено коментарі представників видавництв «КСД», «АССА», друкарні «Юнісофт». Про стан книжкового ринку Інститут книги повідомив: видавці у 2023 році удвічі поліпшили виручку порівняно з 2022-м, а також перевищили показники 2021-го більш, як на третину; водночас, 38% накладів 2023 року склали шкільні підручники на державне замовлення; самі наклади, за даними Книжкової палати, складають лише 55% від випуску 2021 року. «Отже, збільшення виторгу значною мірою можна пояснити зростанням цін на книжки. За підсумками I кварталу 2024 триває успішний поступ великих видавців: 19 з 22 найбільших мають фінансове зростання порівняно з I кварталом 2023 року», – повідомляє установа. Інститут також наводить дані про бібліотеки: повністю зруйновані 154, ще понад 750 зазнали часткових руйнувань і пошкоджень, знищено понад 1,8 мільйонів книжок. Про становище бібліотек на захоплених росією територіях відомо лише, що «окупанти вже завезли понад 2,5 млн примірників книжок для публічних і шкільних бібліотек». Докладніше:

<https://www.radiosvoboda.org/a/vydavnytstva-kharkiv-knyzhkovyi-arsenal/32977692.html>

Музейна справа

Музей Голодомору доєднався до проєкту з аудіоекскурсіями по всьому світу

Національний музей Голодомору-геноциду доєднався до проєкту Flat Planet – українського туристичного додатка з аудіоекскурсіями по всьому світу. Основну частину додатка становлять маршрути містами. Наразі можна переглянути екскурсії 99 містами світу (для різних міст існує різна кількість маршрутів) українською, англійською, французькою, німецькою та іспанською мовами. Аудіо відтворюється у прив'язці до геокоординат. Окрім міст,

розробники планують запуснути екскурсії 10 музеями та галереями в Україні, а також 10 музеями в Європі або США. Користувачі зможуть прослуховувати аудіо та читати інформацію у прив'язці до QR-кодів або номерів експонатів п'ятьма мовами. Музей Голодомору став одним із перших українських музеїв, що доєднався до проєкту. В додатку опублікували аудіозаписи з інформацією про Музей та експонати, що представлені в Залі пам'яті. Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/711097-muzey-golodomoru-doednavsya-do-proektu-z-audioekskursiyami-po-vsomu-svitu>

Охорона культурної спадщини

У Львові відзначатимуть Всесвітні дні Ар Нуво

Львів вперше офіційно відзначатиме Всесвітні дні Ар Нуво, які щороку відбуваються в європейських країнах. Заходи проходять впродовж 8–11 червня, повідомляє Бюро спадщини. **Довідково:** щорічно 10 червня у світі відзначають міжнародне свято – Всесвітній день Ар Нуво. У 2013 році ініціатором організації даного свята виступив угорський журнал Szecessziós Magazin, співпрацюючи з Музеєм прикладного мистецтва, який знаходиться у Будапешті. Відтоді щорічний День Ар Нуво проходить за підтримки європейського руху Réseau Art Nouveau Network (Брюссель) і Art Nouveau European Route (Барселона). Датою його проведення обрали 10 червня, адже саме цього дня померли два видатних представники цього стилю: Антоніо Гауді і Еден Лехнер. «Всесвітні дні Ар Нуво – це не лише цікаві екскурсії та нові знання, але й важливий крок у відновленні української ідентичності та культурної спадщини. В умовах війни ми демонструємо європейській спільноті нашу багату спадщину і відновлюємо своє місце в європейській родині. Під час заходів мешканці та гості міста зможуть більше дізнатися про багату сучасну спадщину Львова та чому її важливо берегти», – зазначають організатори. Проєкт реалізується за підтримки Виконавчого агентства з питань освіти та культури (ЕАСЕА) Європейської Комісії та триватиме упродовж січня 2024 – вересня 2027 рр. Партнерами проєкту в Україні є Центр міської історії та Національний університет львівська політехніка. Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/711087-u-lvovi-vidznachatimut-vsesvitni-dni-ar-nuvo>

Бібліотечна справа. Читання

ВДНГ оголошує літній сезон читацьким. Буде купа тематичних виставок та зустрічі з письменниками

Цьогоріч «Літо на ВДНГ» буде читацьким. Теплий сезон Експоцентр розпочав із «Книжкової країни» й уже анонсував дати наступного фестивалю – 26–29 вересня. Весь сезон на центральній алеї гостей зустрічатимуть афіші з рекомендаціями книжок від відомих українців, а в програмі – зустрічі з письменниками, поетичні квартирники та тематичні виставки. Результати дебютного фестивалю «Книжкова країна» показали його актуальність – за 4 дні подію на ВДНГ відвідали майже 70 тис. гостей, які придбали близько 85 тис. книжок. Відтепер на центральній алеї ВДНГ можна знайти книжкові поради від

фронтвумен гурту «Крихітка» Саші Кольцової, співачки Jamala, дитячого письменника Сашка Дерманського, головного редактора Музею науки Юрія Марченка та інших. Це – дитяча література, рекомендації для тих, хто цікавиться історією Києва, спортом, рослинами, мистецтвом тощо. Знайомство з книжками можна розпочати просто на локаціях. Наприклад, у Саду Гамаків чекає мінібібліотека, де можна знайти «Марсіани на Хрещатику» Віри Агеєвої, а в Kitchen&Garden – зануритися в події роману з елементами магічного реалізму «Спитайте Міечку» Євгенії Кузнецової. В Оранжереї ж зібрали літературу про рослини й внутрішню гармонію та мінібібліотеку книжок про Крим. Загалом у програмі – купа різноманітних подій. Від презентацій книжок та поетичних вечорів до дискусій із письменниками та розважальних заходів. Так, 10 червня відбудеться зустріч із книжковою блогеркою Тетяною Гонченко, а 23 червня пройде вечір поезії «Любити» спільно з видавництвом «Книголав». Джерело:

<https://www.platfor.ma/vdng-ogoloshuye-litnij-sezon-chytatskym-bude-kupa-tematichnyh-vystavok-ta-zustrichi-z-pysmennikamy/>

Підтримка України у світі

Авторка роману «Залізна вдова» Сіжань Чжао, переклад якого видавав Vivat, закликала донатити на підтримку України

Канадська письменниця китайського походження Сіжань Джей Чжао, авторка бестселера за версією New York Times «Залізна вдова», записала відео про українськомовний переклад свого роману. В Україні його видало харківське видавництво Vivat, яке друкувало свої книжки на знищеному російським ракетним ударом 23 травня «Фактор-друці». Підписники попросили письменницю розповісти більше про українське видання. Вона поділилася, що з українським перекладом пов'язана цікава історія. Спершу її видавець, який володіє всіма правами на переклад книги Сіжань Джей Чжао, вів переговори з українськими видавцями і не очікував, що з цього щось вийде, адже Україна перебуває у стані війни. Однак через якийсь час представники Vivat повернулися і заявили, що готові придбати «Залізну вдову». «На мою думку, це демонструє стійкість українського народу, оскільки він не дає російській агресії завадити їм жити своїм життям та поширювати свою культуру. І для мене велика честь, що мою книжку перекладено українською мовою. росія не знищить їх, як би не намагалася», – сказала письменниця. Вона уточнила, що відеоогляд було записано до 23 травня, коли росія розбомбила друкарню «Фактор-друк». Сіжань Джей Чжао, яка має міжнародну аудиторію, у своєму instagram назвала 7 робітників друкарні, яких убила росія. «Харків – місто, де знаходилася друкарня, щодня обстрілюють, і ситуація жорстока. 25 травня вони також атакували ринок і вбили щонайменше 18 людей. В Україну має надходити стільки допомоги, яка йде десь в інші місця. Щоб допомогти, ви можете зробити донат через офіційну платформу збору коштів в Україні United24 або Nova Ukraine спеціально для гуманітарної допомоги», – додала авторка. Сіжань Джей Чжао також показала обгорілий примірник «Залізної вдови». Докладніше:

<https://espreso.tv/kultura-avtorka-romanu-zalizna-vdova-sizhan-chzhaopereklad-yakogo-vidavav-vivat-zaklikala-donatiti-na-pidtrimku-ukraini>

«Воля», «незалежність», «дякую»: 7 історій іноземців, які вчать українську. – Наталя Корнієнко

«Повномасштабна війна в Україні сколихнула весь світ. Не тільки іноземні уряди та організації кинулися допомагати українцям. Підтримувати нас взялися звичайні люди з різних країн. Хтось відправляв в Україну гуманітарну допомогу, хтось організовував збори, хтось виходив на акції протесту, хтось допомагав українським біженцям. Одним із проявів солідарності з українським народом стало також вивчення української. Люди із різним бекграундом зрозуміли, що вивчення мови народу, який героїчно протистоїть ворогу й захищає власну свободу, є одним зі способів долучитися до цієї боротьби». Йдеться про сімох іноземців, які вирішили вивчити українську. Це: Елісон зі США, Даніеле з Італії, Аїсте з Литви, Олівер з Естонії, Кера зі США, Бастіан з Чилі й Гулівер з Англії. Вони діляться, як сприйняли вторгнення оосії в Україну, як взялися за вивчення української, на які труднощі нашттовхнулися і чому розмовляти українською – важливо. Докладніше:

<https://chytomo.com/volia-nezalezhnist-diakuiu-7-istorij-inozemtsiv-iaki-vchat-ukrainsku/>

У литовському Сеймі погодили безстрокову заборону на трансляцію російських і білоруських каналів. – Роман Мельник

Комітет парламенту Литви з питань культури схвалив пропозицію продовжити заборону на ретрансляцію в країні російських і білоруських телеканалів. Поправки, ініційовані міністерством культури, пропонують продовжити заборону на невизначений термін і передбачити, що вона діятиме, доки росія та білорусь фігуруватимуть у Стратегії національної безпеки як країни, які становлять небезпеку та загрозу для Литви. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/227726/2024-06-03-u-lytovskomu-seymi-pogodyly-bezstrokovu-zaboronu-na-translyatsiyu-rosiyskykh-i-biloruskykh-kanaliv/>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm